

P

roject in Capelle aan den IJssel biedt jongeren een 'safe haven'

Homebase

Een plek waar jongeren na school samen komen. Vrijwillig, om te sporten, te chillen of andere leuke dingen te doen. Niet óp school, maar wel vlak bij school. Waar alles op alles wordt gezet om ze te behoeden om op het slechte pad te raken. Het klinkt bijna te mooi om waar te zijn, maar in Capelle aan den IJssel is het al een paar jaar de normaalste zaak van de wereld. Het project 'Homebase' is een doorslaand succes, dankzij een prima samenwerking tussen Sportief Capelle, Welzijn Capelle, het jongerenwerk, drie middelbare scholen en de gemeente. LEON JANSSEN LOK

Het Comenius College, het EYE College en Accent Capelle, het zijn de drie middelbare scholen in het Zuid-Hollandse Capelle aan den IJssel dat zo'n 68.000 inwoners telt. Van elk van die scholen zijn er jongeren die Homebase letterlijk als hun thuisbasis zien. Een cruciale succesfactor is het feit dat ze er elke keer als ze er komen dezelfde gezichten van buurtsportcoaches en jongerenwerkers zien.

Safe haven

Leon Smit is namens Sportief Capelle projectleider van Homebase en heeft contacten met de scholen, met Welzijn Capelle, met de stadsmarinier, met de politie en met andere maatschappelijke organisaties. Hij legt uit wat het hoofddoel van Homebase is: "Bijdragen aan het welbevinden

"Sport als middel inzetten, dat vind ik heel mooi"

Jaco van der Heijden (Sportief Capelle)

van jongeren die op de middelbare school zitten, vanaf twaalf jaar dus. Zij zitten natuurlijk in een spannende en kwetsbare periode in hun leven. Het project is vooral gericht op de eerste- en tweedejaars, maar ze zijn gedurende hun hele middelbareschooltijd welkom om te komen. We bieden een zinvolle en leuke vrijetijdsbesteding binnen sportvoorzieningen, waar kinderen en jongeren hun eigen talenten kunnen ontwikkelen, waar ze positief worden gestimuleerd en gewaardeerd. In een veilige omgeving, een 'safe haven', waar bekende volwassenen – wij dus – en

rolmodellen bijdragen aan een positieve zelfontwikkeling van de jongeren."

Plek van twintig kansen

Verschillen tussen de groepen jongeren die komen, zijn er wel. Bij Accent Capelle, een praktijkschool, zijn het vooral jongens die Homebase bezoeken. Smit: "Die willen voetballen en praten over hun thuissituaties. Daar zitten best wel wat potentiële 'boefjes' tussen. Die voelen zich bij ons gewoon veilig. Van de signalen die wij opvangen, kijken we bij wie die terecht moeten komen. Dit kan jongerenwerk,

zorgcoördinator of zelfs bij de stadsmarinier zijn.” Smit benadrukt dat vastigheid essentieel is. “Het is heel belangrijk dat altijd dezelfde persoon op dezelfde plek is. Dezelfde jongerenwerker, dezelfde twee mensen van Sportief Capelle, die zijn altijd aanwezig. Het duurt even voordat je een band hebt opgebouwd, maar als die er eenmaal is, is het vertrouwen groot. Je wordt bijna vrienden met ze. Maar uiteraard wel met bepaalde grenzen. Er zijn regels, niet veel, maar ze zijn er. Over taalgebruik, fysiek contact en over normen en waarden. Als ze zich daaraan houden, zijn wij heel vriendelijk met ze. Dat is écht onze kracht. Het is niet verplicht, ze mogen komen en gaan wanneer ze willen. Wij zijn de plek van twintig kansen. Dat heeft een positief effect op de lange termijn. Ben je op school geschorst, ben je onhandelbaar, heb je een vechtpartijtje

gehad, dan ben je bij ons gewoon welkom. Natuurlijk gaan we het gesprek met ze aan, maar ze mogen altijd weer komen.”

Brug tussen beleidsvelden

De gemeente is als opdrachtgever van Sportief Capelle blij met Homebase. Yannick Gosens, beleidsadviseur sport & bewegen: “Het past heel mooi binnen de gemeentelijke doelstellingen van het sport- en beweegbeleid. Daarnaast heeft het raakvlakken met het jeugdbeleid, want we zien Homebase als een mooi voorbeeld van hoe je met vroegsignalering belangrijke dingen kunt doen in jeugdpreventie en het bieden van de juiste zorg. Onze wethouder Westerdijk zegt daar bijvoorbeeld over: ‘Gemeente Capelle aan den IJssel heeft een dorps karakter met grootstedelijke problematiek. Sportief Capelle is voor mij geen BV Sport, maar echt een maat-

Een cruciale succesfactor is het feit dat ze elke keer dezelfde gezichten van buurtsportcoaches en jongerenwerkers zien

schappelijke partner van de gemeente Capelle aan den IJssel. We zijn er dankbaar voor dat Homebase in onze stad succesvol tot uitvoering wordt gebracht en zien dat het bijdraagt aan onze beleidsdoelen.”

De crux van het succes zit hem volgens Gosens in de kennis en kunde van Sportief Capelle. “Ze laten al ruim tien jaar zien dat ze de dingen die ze doen, goed doen, en hierin ook de kansen pakken die ze zien. Ze krijgen van ons de ruimte om te ondernemen en ze zijn echt het gezicht van de sport- en beweegactiviteiten in de wijk. Er zijn meerdere contactmomenten, jongeren voelen zich daar veilig bij en dat is prettig in een stad als de onze, waar armoede een belangrijk issue is.”

Korte lijstjes

De oorsprong van Homebase ligt al in 2019, toen het project startte op initiatief van de toenmalige stadsmarinier en Sportief Capelle. Het principe is dat het bij elke school twee middagen in de week is. “Aan het begin van het jaar houden we altijd een praatje op de scholen, gaan we de klassen rond en proberen we de nieuwe eerstejaarsleerlingen te bereiken”, legt Leon Smit uit. “We hebben een mooi filmpje en dan vertellen we wat we doen en wat we voor ze kunnen betekenen.” Homebase is gratis en vrijblijvend. Het is bij de school (in een gymzaal of sporthal),

“We hebben natuurlijk ook contact met de scholen”, geeft Smit aan. “De lijntjes zijn heel kort. Aan het begin van het jaar ga ik ook langs de zorgcoördinatoren en we hebben veel contact met de conciërges, want die weten heel veel van wat er op de gangen gebeurt. Als er iets aan de hand is, word ik gebeld. Dan weet ik het als er een gespannen sfeer is en dat ik iets beter op moet letten. Het is echt een ketenaanpak. Met jongerenwerk, met de gemeente, met handhaving, met de politie, de stadsmarinier, de school. Zo hebben we iedereen in kaart en weten we precies waar hulp nodig is.”

Begrip

Een voetbalveldje, een hoek met een PlayStation, een Nintendo Switch, een chillhoekje, een pijl- en booginstallatie, basketbal, een springkussen, dat zijn de dingen die er altijd staan. “Maar we zeggen altijd: ‘Kom vooral met je eigen ideeën’”, vertelt Smit. “Wij zijn bereid om alles wat mogelijk is, te doen. We hebben een creatieve jongerenwerker die soms een podcast met ze maakt, of een dj-cursus

“Het duurt even voordat je een band hebt opgebouwd, maar als die er eenmaal is, is het vertrouwen groot”

Leon Smit (Homebase)

geeft. Naar buiten, de wijk in gaan, doen we eigenlijk niet, maar een keer jiu-jitsu, een dansclinic, een sweeper, een esportsdag, VR-brillen, een FIFA-toernooi, dat soort dingen wel.” Smit is buitengewoon trots op het concept. “Als jongeren hier zeggen dat ze ’s middags naar Homebase gaan, weet iedereen wel wat je bedoelt. Het is echt een begrip en we hoeven dus ook zelden aan ouders uit te leggen waar hun kind naar toe wil. Er komen trouwens ook kinderen met wie het helemaal prima gaat, maar die willen ook graag gehoord worden. We geven iedereen altijd even wat te eten en te drinken. Het is gewoon een heel fijne plek voor ze en er komt echt van alles. Op de praktijkschool moeten we

uitkijken dat er niet te veel komen, want daar is de gymzaal wat kleiner dan bij de andere scholen waar we zestig kinderen kwijt kunnen. Maar in de praktijk kijken we gewoon hoe het gaat.

Vroegsignalering

Valt er dan helemaal niks te verbeteren? “Zeker wel”, stelt Smit. “Het project zelf loopt fantastisch, de opkomst is goed, de kinderen vinden het geweldig, maar de afgelopen tijd hebben we flink geïnvesteerd in vroegsignalering, want daar lagen nog wel wat kansen. En dat is ook iets dat de gemeente belangrijk vindt. Crimineel gedrag, maar ook een slechte thuissituatie, mishandeld worden, geen eten mee naar

school. We zagen het, maar wisten niet goed waar we aan de bel moesten trekken. Een expert heeft een aantal maanden meegelopen en dat allemaal in kaart gebracht. Die stappen hebben we doorlopen met alle betrokken partners en organisaties. Zo hebben we daar de juiste aanpak voor gecreëerd. Je ziet kinderen soms echt veranderen wanneer ze een tijdje bij ons binnen zijn, we kunnen ze echt op het juiste pad krijgen en een enkeling loopt later zelfs stage bij ons. We zijn nu aan het nadenken over hoe we jongeren die de middelbare school verlaten, toch een beetje kunnen blijven volgen. Bijvoorbeeld door ze een Homebase-trui te geven bij hun diploma-uitreiking. Maar goed, het gaat er vooral om dat we ze een goede basis meegegeven hebben tijdens hun middelbareschooltijd."

Ongedwongen karakter

Al net zo enthousiast als Smit, is Jaco van der Heijden, sinds begin 2024 manager sport en bewegen bij Sportief Capelle. "Ik was meteen erg onder de indruk van Homebase. Sport als middel inzetten, dat vind ik heel mooi." Net als Smit ziet Van der Heijden de vaste gezichten en de 'safe haven' als doorslaggevend voor het succes. "We leggen de bal bij de jongeren: jij komt hier iets halen, wij faciliteren dat. Dat is de kracht van het geheel. Het ongedwongen karakter, we sturen zelden iemand weg, we schrikken niet als iemand met een verhaal komt, dat werkt. Het

"Ik ben heel blij met Homebase en hoe dat in Capelle verankerd is"

Corinne Koers

(Gemeente Capelle aan den IJssel)

"Homebase past heel mooi binnen de gemeentelijke doelstellingen van het sport- en beweegbeleid"

Yannick Gosens (Gemeente Capelle aan den IJssel)

echte contact maken met de jongens en meiden, dat is de crux. Er zijn soms kleine dingen die de aandacht trekken; iemand heeft opeens een nieuwe telefoon of komt twee keer niet opdagen. Dan communiceren de partijen goed met elkaar, maar wel onder de radar van de jongeren. Eerst zelf met ze in gesprek gaan want ze moeten niet ervaren dat ze in de gaten worden gehouden of dat ze meteen een leerkracht in hun nek hebben. Dankzij die informatie en signalen zijn al verschillende incidenten in de wijk in de kiem gesmoord, daar worden wij natuurlijk heel blij van!"

Stadsmarinier

Waar Homebase dus ooit door een stadsmarinier (Sandy den Haan) werd bedacht, is ook Corinne Koers, de huidige Stadsmarinier Jeugd en Criminaliteit, er zeer over te spreken. Ze werkt veel operationeel buiten. "Als er iets politieks is dat bij het bestuur aanhangig gemaakt moet worden, ben ik de vliegende keep en soms ook de doordouwer. Ik ben heel blij met Homebase en hoe dat in Capelle verankerd is, want we hebben hier veel jongens en meiden die niet de meest ideale thuissituatie hebben. Of gewoon zoekende zijn in hun leven en dan na school doorlopen naar sport, spel en ontspanning. Ik vind sport altijd een goed middel om jongeren los te krijgen en te verbinden. Sportief Capelle is voor mij dan ook een heel belangrijke partner. Het raakt niet direct de harde veiligheid, maar ze zijn echt een belangrijke preventieve factor. Als er situaties zijn waarbij Homebase denkt dat ze buiten hun expertise vallen, schakelen ze met

mij of met het jongerenwerk. Ik zorg dan dat de expertises samenkomen. Echt een mooie ketenaanpak!" ■

Bekijk ook het filmpje over Homebase.

Sociale sportinitiatieven: zo benut je hun waarde in het sociaal domein

Ben je als buurtsportcoach actief in het sociaal domein? Werk je met mensen in een kwetsbare situatie die je vooruit wil helpen? In het whitepaper Sociale sportinitiatieven leer je – aan de hand van praktische voorbeelden – uit welke bouwstenen sociale sportinitiatieven bestaan en hoe jij ze het beste kunt inzetten in jouw gemeente voor jouw doelen en doelgroepen.

